

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1360/2017
25.01.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Марином Пандуровић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због противправног дела које је у закону одређено као кривично дело убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1050/17 од 14.12.2017. године, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Лесковцу 1К 45/16 од 13.04.2017. године и Апелационог суда у Нишу 20 Кж1 652/17 од 05.06.2017. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2018. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1050/17 од 14.12.2017. године, као основан, па се укидају правноснажна решења Вишег суда у Лесковцу 1К 45/16 од 13.04.2017. године и Апелационог суда у Нишу 20 Кж1 652/17 од 05.06.2017. године, у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање у укинутом делу.

Образложење

Решењем Вишег суда у Лесковцу 1К 45/16 од 13.04.2017. године, окривљеном АА због извршења противправног дела које је у закону одређено као кривично дело убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ, изречена је мера безбедности обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи која ће се спроводити у Специјалној затворској болници у Београду. Истим решењем, према окривљеном је продужен притвор до завршетка поступка, односно до правноснажности наведеног решења, и исти је смештен у Специјалну затворску болницу у Београду. Оштећени ББ је упућен да имовинскоправни захтев остварује у парничном поступку. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати суду износ од 5.173,00 динара, Вишем јавном тужилаштву у Лесковцу 225.501,05 динара и оштећеном ББ износ од 132.000,00 динара, све у року од два месеца од дана правноснажности наведеног решења, под претњом принудног извршења.

Решењем Апелационог суда у Нишу 20 Кж1 652/17 од 05.06.2017. године, одбијене су као неосноване жалба браниоца окривљеног АА и жалба пуномоћника

оштећеног ББ, изјављене против решења Вишег суда у Лесковцу 1К 45/16 од 13.04.2017. године.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости је поднео Републички јавни тужилац Ктз 1050/17 од 14.12.2017. године, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, а због повреде закона из члана 441. став 4. у вези члана 264. став 1. ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев као основан, укине побијана решења у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и предмет врати на поновну одлуку првостепеном суду.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Основано Републички јавни тужилац у захтеву за заштиту законитости указује да су одлуком о трошковима кривичног поступка, првостепени и другостепени суд учинили повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, у вези са чланом 264. став 1. ЗКП.

Одредбом члана 264. став 1. ЗКП је прописано да ће суд када окривљеног огласи кривим изрећи у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка. Дакле, према наведеној законској одредби, окривљени сноси трошкове кривичног поступка уколико их је скривио, без обзира на то која му је кривична санкција изречена у конкретном случају.

Одредбом члана 521. ЗКП прописано је да ће се у поступцима за изрицање мера безбедности примењивати одредбе члана 522. до 536. тог законика, а уколико у овим одредбама није нешто посебно прописано, сходно ће се примењивати остале одредбе тог законика.

Мера безбедности обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи која се изриче неурачунљивом учиниоцу противправног дела које је у закону одређено као кривично дело, према налажењу Врховног касационог суда, иако представља врсту кривичне санкције, она је по својој природи, сврси и циљу значајно различита од осталих кривичних санкција предвиђених Кривичним закоником. Наиме, у ситуацији када се ова мера изриче неурачунљивом лицу, њоме се суштински одступа од начела кривице, јер се у том случају ова кривична санкција изриче према учиниоцу противправног дела у закону одређеног као кривично дело, које му се као такво не може приписати у кривицу, па без обзира што иста представља кривичну санкцију, предметна мера безбедности се не може поистоветити ни у ком случају са казном, тј. решење о изрицању наведене мере не може се поистоветити са осуђујућом пресудом. Пре свега, ова кривична санкција у својој основи је медицинско-психијатријског карактера, и према неурачунљивим лицима изриче се првенствено из медицинских и безбедносних разлога, како би се та лица подвргла одговарајућем медицинском

третману, а не због постојања кривице ових лица за учињено дело, што је нужан услов за изрицање казне и других кривичних санкција.

Стога, како је у конкретном случају, окривљеном АА због извршеног противправног дела, у закону одређеног као кривично дело убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ, изречена мера безбедности обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи (противправно дело учинио у стању неурачунљивости) и како исти, дакле није оглашен кривим, (с обзиром да неурачунљивост искључује кривицу као обавезан елемент кривичног дела) - то основано Републички јавни тужилац у захтеву за заштиту законитости указује да такав учинилац не може бити ни обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка у смислу члана 264. став 1. ЗКП. С тим у вези, Врховни касациони суд налази да нижестепени судови нису могли приликом изрицања мере безбедности обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи окривљеном АА, истог обавезати на плаћање трошкова кривичног поступка на основу члана 264. став 1. ЗКП, јер иако у одредбама члана 522. до 536. ЗКП није ништа посебно прописано, по оцени овог суда, у конкретном случају, нема места сходној примени одредбе члана 264. став 1. ЗКП, јер окривљени није оглашен кривим и осуђен.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је налазећи да се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, из напред изнетих разлога, основано указује да је побијаним решењима учињена повреда закона о којој је реч, и због које је укидање наведених решења неопходно, исти захтев усвојио као основан и одлучио као у изреци ове пресуде, на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, с тим да ће суд приликом поновног одлучивања отклонити учињену повреду закона, имајући у виду примедбе и разлоге изнете у овој пресуди.

Записничар-саветник
Марина Пандуровић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.